

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila, plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(XV. seja, dné 25. novembra leta 1890.)

Ob 10. uri zjutraj odpre dež glavar dr. Poklukar sejo konstatujoč sklepčnost. Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje.

Posl. dr. Papež poroča o načrtu gledé preskrbljevanja vode za občino Ambrus v Suhi krajin. — Upravni odsek stavlja naslednje predloge:

Visoki deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča:

1. Naj se obrne do prizadetih posestnikov, da se pridobijo potrebna zemljišča in vodne moči za napravo vodovoda ali brezplačno ali vsaj za najnižjo ceno in se pri tem tudi ozira na §§. 29. in 30. vodn. zakona;

2. naj potem gledé prispevkov udeležencev, v kolikor ne obsegajo njih prizadeta v 1. točki omenjena zemljišča, upelje obravnave;

3. naj na podlagi omenjenih poizvedeb in obravnav in na podlagi praktičnih načel o potrebščinah za napravo vodovoda stavi novi znižani proračun;

4. naj se obrne do visoke vlade za zdatno podporo stroškov vodovoda;

5. naj poročilo o izvršitvi vseh predstojenih točk za to deželno podjetje v prihodnjem zasedanju predloži, oziroma stavi primerne predloge.

Vsi predlogi se vsprejmejo brez ugovora.

Prečita se interpelacija posl. Hribarja in tovarišev, katero smo že prijavi.

Deželni predsednik baron Winkler odgovarja, da bode vlada postopala, kakor velevaljo gozdne postave. Ugovarja, da bi bil on navedene besede rekel tako, kakor trdi župan Turk, rekel je le, da se sme sekati, ako se ne prestopijo gozdne postave.

Posl. Krsnik poroča v imenu upravnega odseka gledé jezikovne uredbe na c. kr. državni višji realki v Ljubljani. Iz letnih poročil je razvidno, da realko obiskuje primerno število Slovencev, posebno v prvih razredih, katero pa se od 3. razreda naprej izdatno zmanjšuje, in to morda iz uzroka, ker se zaradi nezadostnega znanja nemščine mnogo slovenskih učencev ustraši, da zatorej izstopijo iz šole.

Da se v tem za slovensko prebivalstvo Kranjskega važnem vprašanji vendar jedenkrat ustanovi zakonita podlaga, nasvetuje se:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da v prihodnjem zasedanju v sporazumu s c. kr. deželnim šolskim svetom predloži načrt zakona, zadevajóčega realke na Kranjskem v pretres in sklepanje.

Poslanec dr. Schaffer, ki se oglašá vedno, kadarkoli je potreba ugovarjati kakí opravičeni slovenski zahtevi, tudi v tem vprašanji ni mogel ostati tih ter z navadnimi razlogi skušal pobijati predlog, govoreč o potrebi nemškega jezika za realce, ter da je na realki vse v najboljem redu, da se ne čujejo nikakršne pritožbe.

Dež. predsednik baron Winkler pravi, da dokler ne dobi naloga od ministerstva ne bode mogel sodelovati od strani vlade.

Po kratki končni besedi poročevalca Krsnika vsprejme se predlog upravnega odseka.

Posl. Višnikar poroča o zgradbi nove bolnice v Ljubljani. Želja po odpravi bolnice iz mesta je splošno priznana. Prvotno število postelj bilo je odločeno na 358, katero število pa se je znižalo na 316. Stavbinska zaklada obsega skupaj 324.000, stroške za novo stavbo proračunil je arhitekt Waidmann v Zagrebu na 320.000, tako da je torej potreščina popolnoma pokrita. Omenja že znane po-

nudbe Gorupove, da odkupi za 120.000 bolniško poslopje, katero je namenil višji dekliški šoli. Potem čita novo izjavo, katera je nastopila na mesto prve, za katero je čas že potekel, in ki se glasi tako-le:

Izjava.

Svoji ponudbi z dné 19. septembra 1888 in 26. novembra 1888 gledé nakupa deželne bolnice v Ljubljani dodajem sledeče:

1. Ker obveznost moje ponudbe, da kupim deželno bolnico z vrtom za 120.000 gld. po mojem mnenji koncem tega zasedanja neha, podaljšam ta obrok do 1. aprila 1891.

2. Ako mi dežela kranjska to posestvo prodá in izroči, zavezujem se mestu Ljubljanskemu, katero je sklenilo ustanoviti višjo dekliško šolo, v namen te šole podariti, po izselitvi bolnikov iz stare bolnice, poslopje bolnice do velikih vrat.

3. Ako bi se pa višja dekliška šola v Ljubljani iz kakršnih koli uzrokov ne ustanovila ali ustanoviti ne mogla, sem pripravljen prepustiti mestu brezplačno imenovano poslopje za obrtno šolo in druge učne namene.

4. Želim sicer, da se mi posestvo izroči v treh letih po sklepu definitivne pogodbe, a tega obroka ne stavljam kot pogoj namerovanega nakupa.

V Ljubljani daé 24. novembra 1890.

Josip Gorup.

Peter Grasselli, Dr. Iv. Tavčar,
priča. priča.

Dalje došla je druga ponudba za nakup bolnice od knezoškofa Ljubljanskega, ki se glasi tako-le: „Veleoslavni deželni zbor! Dovoljujem si vele-slavnemu deželnemu zboru naznaniti, da bi bil pripravljen kupiti deželno bolnišnico s pripadajočim vrtom, ako mi slavnosti stavi primerne pogoje, vzlasti gledé obrokov za izplačevanje kupnine.

Za celo posestvo ponudim sto in dvajset tisoč goldinarjev.

Prosim torej, naj mi blagovoli slavnosti s svoje strani javiti natančneje pogoje, pod katerimi bi hotel prodati imenovano posestvo.

Knezoškofijstvo Ljubljansko
dné 23. novembra 1890.

Jakob, knezoškof.“

Finančni odsek pretresaval je obe ponudbi in našel, da pri jednaki kupnini je prva gledé plačilnih pogojev in gledé namena ugodnejša, da se torej vsprejme in sklene pogodba.

Posl. baron Schwegel izreka čut zahvalnosti gospodu Gorupu, ki je po velikodušni ponudbi izdatno ukrepil zidanje nove bolnice. Stavlja samo neki mal dostavek, ki se vsprejme brez ugovora.

Predlog fin. odseka s pristavkom barona Schwegla se glasi torej:

1. Ponudba gospoda Josipa Gorupa, da kupi sedanjo deželnobolniško poslopje z vrtom za 120.000 gld., se vsprejema ter se deželnemu odboru naroča, da nemudoma sklene definitivno kupno pogodbo z g. Jos. Gorupom v zmislu njegovih ponudb s tem pogojem, da se od sedanjega bolniškega sveta odstopi brezplačno oni del, kateri se bode za slučaj parceliranja tega sveta v stavbene namene za od občinskega sveta sklenene ceste potreboval. Deželni odbor se ob jednom pooblašča, da sme del posestva odstopiti kupcu, predno se stara bolnica izprazni.

2. Deželni odbor se pooblašča, da prodá hišo št. 42 na Poljanah, v katerih se nahaja infekcijska bolnica, družbi sv. Vincencija za ponu-

deno svoto 8.000 gld. To posestvo je pa še le tedaj izročiti kupcu, ko se dodela nova infekcijska bolnica.

3. Pogodba z arhitektom K. Waidmannom o nagradi za napravo načrtov in sestavo proračunov za novo bolnico v znesku 3.500 gld. se potrjuje.

4. Deželni odbor se pooblašča, da l. 1891. prične zgradbo nove bolnice po načrtu arhitekta K. Waidmanna s proračunjenimi troški 320.000 gld.

Za katere je zagotovljenih:

a) skupilo za staro bolniško posestvo v znesku 120.000 gld.,

b) za bolniško podružnico hiš št. 42 na Poljanah v znesku 8.000 gld.,

c) od kranjske hranilnice obljubljena podpora 60.000 gld.,

d) od mestne občine Ljubljanske dovoljeni prispevek 36.000 gld.,

e) po deželnem zboru v seji dne 18. novembra leta 1889. iz deželnega zaklada privoljeni donesek 100.000 gld., kateri se ne sme preko-račiti.

5. Načrte K. Waidmanna je natanko pregledati in stavbo oddati konkurenčnim potom.

6. Za stavbinske stroške v prvem letu dovoljuje se razen od mestne občine in kranjske hranilnice zagotovljenih, in na to leto spadajočih prispevkov in skupil za prodano bolnično poslopje in za podružnico na Poljanah kredit v znesku 30.000 gld. iz deželnega zaklada.

7. Za zgradbo infekcijske bolnice v znesku 20.000 gld. in za razširjatev stavbinskega prostora v znesku 5.000 gld. dovoljeni kredit se vzdržuje za l. 1891.

8. Za sklepa, tikajoča se prodaje deželne bolnice in podružnice na Poljanah (točka 1. in 2.) pridobiti je Najvišje potrjenje.

Posl. dr. Bleiweis omenja, da so nameravani prostori nedostadni, od 358 skrčilo se je število postelj na 316. Na kirurški oddelku je vedno mnogo bolnikov, vsi prostori v novi bolnici bi bili zasedeni. Sezidati bi se morali novi paviljoni. Dobro je premisliti, da bode nova zgradba dovolj prostorna. Da se ne odlašá zgradba nove bolnice, neče se spuščati v daljne razprave. Potem govori nadalje o uravnavi tečaja za babice, pri katerem se prikazuje neka privilegirana nemška ravnopravnost glede poučnega jezika. Glede šole za babice stavlja naslednjo resolucijo:

V novi bolnišnici sezidati hoče dežela paviljon za porodniški oddelek, v katerem ima biti tudi šola za babice. Naglašá se, da bi bilo v interesu pouka, če bi učenke stanovale v tem paviljonu in vsled tega imele priložnost biti navzoče pri vseh porodih. V tem uprašanji naj deželni odbor poizve mnenje c. kr. vlade, dalje pa tudi, ali je ona z ozirom na učne namere pripravljena donášati k zgradbi porodniškega paviljona primeren prispevek, ali pa plačati primerno najemščino za nastanjenje šole, oziroma stanovanje za učenke.

Posl. dr. Vošnjak po nekaterih strokovnjaških opazkah izreka zahvalo zboru, da je dovolil take velike vsote, ter s tem omogočil, da se zgradi nova zbornica.

Pri glasovanji obveljajo vsi gori navedeni nasveti fin. odseka ki se vsprejmó brez ugovora, istotako resolucija dr. Bleiweisa.

Dež. glavar dr. Poklukar izreka še jedenkrat zahvalo poslancu Gorupu za njegov velikodušni dar, kateremu predlogu zbornica pritrdi z krepkimi odobrovalnimi klici. (Dalje prih.)

Andreju Einspielerju!

Govoril mestni kaplan g. Fr. Treiber pri slavnosti v Celovci dne 26. novembra t. l.

Slavna gospoda! Slavnost, ki jo obhajamo današnji večer, posvečena je spominu ranjkega monsignora Andreja Einspielerja, prvobornika in probuditelja, — očeta koroških Slovencev. — Narod, ki ne časti in pozabi svojih zaslužnih in slavnih mož, — mož, ki so posvetili vse svoje moči in žrtvovali ogromne svote ljubljenu rodu svojemu, zapuščajo se sam in ni vreden, da ga stavimo mej olikane narode vseh časov in vseh dežel. Mi Slovenci smo ubog narod; mi nemamo mej nami velikih bogatašev in plemenitnikov, zato tudi ne moremo staviti našim odličnjakom podob iz dragega kamena, kakor jih stavijo naši bogati sosede, a tem globlje se je utisnila Andrejeva podoba v naša srca, in ne časov sila, ne druge nezgode ne bodo mogle je izbrisati.

Da se ime slavljenega našega prvaka vedno bolj česti, da se spomin na njegovega delovanja in truda oživlja in širi mej nami, da pa tudi mi si okrepčamo naš značaj, spomnivši se Andrejeve značajnosti, napravilo je politično društvo za koroške Slovence današnje veselico. Saj je Einspielerjev upliv, da se zavedamo po starodavnem Korotanu svoje slovenske krvi, da branimo naše pravice; — njegov upliv, da smo se danes tukaj zbrali, popolnoma k resnemu delovanju, zvečer k pošteni slovenski zabavi.

Ne bode torej odveč, ako si ogledamo v kratkem Einspielerjevo delovanje; slavljencu v čast in slavo, nam samim v izgled in posnemo.

Gosta megla narodne nezavednosti pokrivala je še milo našo domovino, ko se je šolal naš Andrej. Vender njegov bistri duh spoznal je, da kri ni voda. Vzbudil se je še pred letom 1848. in ostal je zvest svojemu rodu do zadnjega izdihaja. Hitro, ko je Einspieler prišel do spoznanja, da slovenska kri po krepkih njegovih žilah teče, lotil se je dela. In koliko ga je takrat bilo! Težko, zelo težko si mi dandanes predstavljamo, česa je bilo v istih časih vsega potreba. Beseda Slovenec — bila je nepoznana; politično življenje — spalo je pod kruto roko absolutizma; šole — nismo jih imeli, kakor pravih, po naših zahtevah urejenih še dandanes nimamo; narodna zaveza — ni je bilo; ljudska omika — še besede niso poznali.

Andrej se ni dolgo obotavljal; poprijel je za peró in začel pisati. Najprvo je kazal in razodeval svetu, da smo še tukaj Slovenci; kje stanujemo, koliko nas je; kje so stanovali naši pradedje. Nasprotnikom, ki niso hoteli nam priznavati imena Slovenec, kazal je, da so Slovenci naselili ne samo celo koroško deželo, temveč, da so zasedli celo Štajersko in precejšnje kose Tirolskega, Solnogrškega in Nižavstrijskega. Dokazoval je iz zgodovine, da so Slovenci ustanovili starodavno kronovino Karantanijo ali Korotanu, da so slovensko-koroški kmetje imeli pravico postavljati koroškega vojvodo na Gosposvetskem polju v slovenskem jeziku, in da so koroški knezi imeli nekdanj pravico pred nemškimi cesarjem zagovarjati se v slovenskem jeziku. Andrej je bil eden izmed prvih slovenskih boriteljev, ki je zahteval za koroške Slovence enakopravnost. V časniku, ki ga je začel izdajati leta 1861., „Stimmen aus Innerösterreich“, zahteva Einspieler, da se mora pripoznavati, da je Koroška dežela nemško-slovenska, da nema samo nemških prebivalcev, ampak da jih je dobra tretjina Slovencev. Do istega časa se je ta resnica vedno tajila ali vsaj zakrivala. Ker pa je Koroška dvojezična pokrajina, zahteval je Andrej nadalje, da se mora vlada na to ozirati v šolah, občinah in cesarskih uradih. Šole morajo biti v slovenskih krajih slovenske, občine naj bi uradovale in dopisovale slovenski, v cesarskih uradih naj se nastavljajo samo taki uradniki, ki so smožni slovenskega jezika, da ne bode treba pravice iskati v nerazumljivem jeziku ali pa s tolmačem.

Vsa ta in druga vprašanja razpravljal je Andrej iz početka kot dopisovalec v razne časnike in časopise. Z mirno vestjo moremo reči, da ni ga slovenskega ali v slovenskem duhu pišočega nemškega časnika, v katerem ne bi se nahajali manjši ali večji dopisi iz Einspielerjevega peresa. Naj jih imenujem samo nekaj: Ljubljanska „Slovenija“, „Slovenska Bčela“, Zagrebški časnik „Südslavische Zeitung“, v zlati slovanski Pragi izhajajoči „Slavische Centralblätter“ in „Union“. A to mu kmalu ni zadostovalo več. Imel je za svoje misli, ki so tako

plodno porajale se v njegovi glavi, premalo prostora. Leta 1852. že osnoval si je svoj list, „Šolski prijatelj“ imenovan, katerega je l. 1856. prekrstil v „Slovenskega prijatelja“. Kateri duhovnik bi ne poznal tega izvrstnega časopisa, ki je skozi celih 30 let izhajal in nam toliko lepih, v srce segajočih pridig ali cerkvenih govorov donasal. In mnogo teh pridig se je potem govorilo na leci in bode se še govorilo; spodbujale bodo Andrejeve besede verno ljudstvo k čednemu, pobožnemu življenju; tolažile ga bodo v zemeljskih stiskah in nadlogah; postavljale mu izglede Bogu dopadljivega obnašanja še potem, ko od Andreja ne bo več drugega, ko prah in pepel. Ko se je po oktoberskem diplomu in februarškem patentu začelo tudi časnikarstvo krepko razvijati, izdal je naš neutrudljivi Andrej zraven „Slovenskega prijatelja“ nov časopis politične vsebine, to so izvrstno uredovane „Stimmen aus Innerösterreich“. A, ker je kmalu slanica padla in to prvo cvetlico na političnem polju pomorila, kupil je drug časopis, „Draupost“ imenovan; — tudi ta je splaval po Dravi. Vender ne dá se oplašiti. Od l. 1865.—1867. izhajal je pod njegovim vodstvom „Slovenec“ ter zbujal svoje rojake in jim klical: „Vzdramite se koroški Slovenci, ne dajte se potujčiti; biti slovenske krvi bodi Slovencem v ponos“. Stroge politične razmere zadušile so mu tudi „Slovenca“. A glej! Namesto njega stopil je nemško pisani časnik „Kärntner Blatt“, ki se je imenoval pozneje „Kärntner Volksstimme“. Tudi v teh listih, ki sta bila namenjena vsem koroškim konservativcem, nemškim in slovenskim, branil je Einspieler, kakor vselej in povsod možato pravice slovenskega naroda in svetu razkrival krivice, ki se mu godé. In kako bi pozabili istega časnika, ki ga je kot starček ustanovil, ko so jele njegove moči že pešati, okó mu slabéti. Z mladeniško ognjevitostjo oklenil se je „Mira“, ki ga je namenil osobito kmetškemu stanu, da ga vzbuja, poučuje in vodi do politične zrelosti.

Po vsej pravici moremo torej Andreja Einspielerja imenovati ustanovitelja slovenskega časnikarstva, slovenske žurnalistike. On je že pred 40 leti spoznal važnost, katero ima pisana beseda, spoznal upliv dobro uredovanih časnikov na razvoj političnega probujenja in mišljenja narodov. Zares, bolj jasnega dokaza za njegovo bistro oko, česa nam je potreba, ne moremo navesti. Tem večja pa je njegova zasluga, ako vidimo, da je spisoval skoro vse sam. Takrat še ni bilo, kakor danes, stalnih dopisnikov; kmetje še niso bili tako probujeni, kakor v sedanjem času, da bi bili pošiljali poročila o važnih dogodkih vsak iz svojega kraja. Bilo je nekaj časa, da je Andrej uredoval dva časopisa „Mir“ in „Slovenskega prijatelja“, a še tretji časnik „Kärntner Volksblatt“ je takrat slonel na njegovih ramah, tako, da je prav za prav Einspieler vzdrževal tri liste. Kje nahajamo mej Slovenci toliko delavnosti, toliko trudoljubja? Mimo vsega truda in dela, koliko je moral iz svojega žepa žrtvovati. Da bi mu bili časniki kaj dobička prinašali, na to še misliti ne smemo. (Konec prib.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. novembra.

Stranke na Ogerskem.

Poročali smo že, da se napravlja preosnova strank na Ogerskem. Zmerna stranka bode razpala. Večina z grofom Apponyiam pristopi vladni stranki. Budgetna debata je pokazala, da se glavni vodje zmerne opozicije približujejo vladi. Horanszki, Grünwald, Greszak in Apponyi so se tako približali vladnemu stališču, da je že težko najti mej njih nazori in načeli vladne stranke kako razliko. Poslednji Apponyijev govor sploh tolmačijo za znamenje, da se bliža čas, ko ustopi grof Apponyi v ministerstvo. Ogersko ministerstvo bode sestavljeno potem iz najboljših močij. Avstrijsko ministerstvo bode potem jako slabo proti ogerskemu in to bode neugodno uplivalo na našo državno polovico. Ogrsi si bodo znali pridobiti vedno več upliva in večje koristi za svojo državno polovico.

Vnanje države.

Umor srbskega svečenika Stojana.

Umorjeni svečenik v Podgorici pri Čbriidi je bil potomec jako stare srbske rodbine. Jeden njegovih prednikov odlikoval se je na Kosovem polju. Na smrtni postelji obljubiti mu je moral s/n njegov, da postane svečenik in da bode v bodoče najstareši sin vojvodske rodbine Krstić vedno duhovnik in bode kot služabnik božji molil za osvobodjenje podjarmljenega naroda. Nasledniki starega vojvode spol-

novali so dano obljubo in bili vedno podpora kristijanskega zlasti srbskega prebivalstva v teh krajih. Jednemu predniku ubitega svečenika posrečilo se je celo bilo, da je za Podgoriškega svečenika dobil posebne predprave, in je ta župnija postala skoro popolnoma samostojna. Turška oblastva so vedno spoštovala te predprave in so vedno ne le kristijani, temveč tudi mohamedani jako čislali Podgoriškega svečenika. Novi bolgarski škof pa ni vedel, da je ta župnija čisto samostojna in je zatorej pohodil tudi to župnijo, ali pokojni Stojan ga pa ni prišel pozdravit in mu je celo cerkev zaprl. Ko ga je škof pozval na odgovornost, skliceval se je Stojan na pravice svoje rodbine, ali škof mu ni verjel in je dal s silo odpreti cerkev, v njej opravil službo božjo in vzel seboj nekatere cerkvene stvari. Vali je pozneje obsodil škofa, da ima cerkvi v Podgorici povrniti vzete stvari, in vso stvar naznanil Porti. V tem je pa začel Stojan po vsem vilajetu rovat zoper bolgarskega škofa. Podpiral ga je pa baje srbski konzul v Bitolji. Dne 1. novembra je Stojan bil v Lebuništu in je narod hujskal proti škofu. Vračajoč se v Podgorico je bil ubit. Sodi se, da je kriv svečenikovega umora arnavtski glavar Izeir, katerega je že ubil neki Turek, prijatelj Stojanov. Ker Srbi dolže bolgarskega škofa, da je najel za plačilo morilce, obrnil se je škof do Porte, da vso stvar preišče in jo tudi v Belemgradu pojasni. Za srbsko stranko v tem kraju je umor Stojanov velika izguba. Ker je bil pokojni Stojan poslednji potomec slavne rodbine, tudi župnija sedaj zgubi svojo samostojnost in se najbrž prikloni bolgarski škofiji.

Volitve v Italiji.

Jako razveselila je vladno stranko v Italiji velika zmaga pri volitvah. Crispi je računal, da bode imela vlada v zbornici dvetretjinsko večino, sedaj se pa kaže, da bode imela celo štiripetinsko. Udeležitev je pa bila pri volitvah tako slaba, da izid volitev še nikakor ne more veljati za pravo mnenje naroda italijanskega. Z novo zbornico bode Crispi lahko vladal, posebno v vnanjih vprašanjih se mu ni več bati nasprotja. Tripetalijanec so te volitve zopet za nekaj časa utrdile.

Občna volilna pravica v Belgiji.

Konservativna večina belgijske zbornice se ni upala Jansonovega predloga, da se uvede občna volilna pravica, kar zavreči, temveč je sklenila, da ga zbornica vzame v pretres. Nazadnje bode zbornica predlog najbrž zavrgla, ali vlada utegne sama predlagati kako razširjenje volilne pravice.

Adresna debata v angleškem parlamentu bila je letos nenavadno kratka, trajala ni niti celih pet ur. Opozicijski vodje se debate neso udeležili, ker je Parnellova zadeva tako zmešala položaj, da sami ne vedó, na katero stran bi se obrnili.

Parnell.

Še vedno ni odločeno, ali ostano Parnell poslanec ali se pa umakne javnemu življenju. Gladstone in drugi liberalni vodje zahtevajo, da naj Parnell odloži mandat, ker sicer ne morejo več Ircev podpirati. Pritiskajo na vso moč na Irce, da bi silili Parnella, da se umakne javnemu življenju. Gladstone in Morley sta osebno skušala Parnella pregovoriti, da naj vodstvo Ircev izroči komu drugemu. Govori se celo, da se Gladstone hoče odreči vodstvu liberalne stranke, če še ostane Parnell v parlamentu. Pri tacih okoliščinah je prav lahko mogoče, da se Parnell nazadnje le odloči, da dá slovo političnemu delovanju, posebno ker ga mnogi iski poslanci tudi že prigovarjajo na to, da ne pride do razpora z angleško liberalno stranko.

Dopisi.

Iz Žužemberka 24. novembra. [Izv. dop.]

Sinoči okoli 1/11. uro je začelo na severo-zapadnem koncu našega trga goreti. Unel se je na doslej še neznan način dvojen kozolec, na katerem je bila mrva. Najbrže je kakšen pijan ponočnjak z gorečo smodko zlezal v duhtečo seno, da bi ondu prespal noč ter na ta način zatresel ogenj. V hipu je bil suh, s slamo krit kozolec v plamenu. Kozolec ta je stal proti vsem varstvenim predpisom čisto blizu hiš in predno so mogli gasilci in ljudje pribiti na pomoč, bila je že z deskami krita streha komaj 10 korakov oddaljene hiše v ognju. Ker je bilo vse suho, se je ogenj neizmerno hitro širil in ravno se je hotela uneti tudi sosedna hiša, ko je došla polna brizgalnica, na kar so gasilci ogenj urno omejili na že goreča dva objekta, ter rešili vsa sosedna poslopja. Za sedaj je bila nevarnost odstranjena, ogenj je bil lokalizovan in bilo je treba le hitro pogasiti goreči poslopji, da bi morebiti ne nastal veter, ter tako v nevarnost spravil ves gorjenji del trga. Ali sedaj se je pokazal velik nedostatek. Naše gasilno društvo namreč mora delovati z brizgalnico starega sistema, v katero treba vode nanašati. Na ta način je zavisno od volje ljudij, če hočejo nanašati vode ali ne in ko je ravno v najboljšem delu, pa je brizgalnica prazna in treba je čakati 10 ali še več minut, da se zopet napolni.

Mej tem časom pa se zopet razgori in lahko si je misliti, kako težavno in zamudno je delovanje s tako nedostatnimi rekviziti. To se je posebej pokazalo pri včerajšnjem ognju. Na gorenjem konci hiše bilo je pod streho (!) natlačene več centov mrve, ki je z neizmerno silo gorela. In baš tedaj, ko je bila vsa mrva v ognju, da je nakrat nastal precej močan veter in zasukniti se proti Žužemberku, pretel celemu trgu z največjo nevarnostjo. Sedaj pa je veljalo napeti vse sile, da se zabrani večja nesreča. S skrajnim naporom se je vse poprijelo dela: vrlo so delovali gasilci podpirani od c. kr. žandarmerije, za kar jej bodi tukaj javna hvala, pridno so donšale naše ženske vodo, kar moramo tudi pohvalno omenjati, tudi s sodom se je pridno dovažala, posebno pa nam je omeniti nekaterih gospodov, ki so od začetka pa do konca najustrajnejše delovali, tako, da kar obžalujemo, da neso delujoči člani našega gasilnega društva. Toda vzlic največji pridnosti je delo le počasi napredovalo, ker je vedno in vedno nedostajalo vode. Da se odstrani nevarnost, morala se je mrva razkopavati, to pa z največjo previdnostjo, da bi goreča veter ne raznašal. Morala se je torej sproti močiti in le tedaj so jo mogli plezalci razkopavati, ko je bilo dosti vode v brizgalnici, na kar pa se je moralo vedno po več minut čakati in tako je prišlo, da se je še le čez dolgo časa posrečilo razmetati in pogasiti vso mrvo, katere je bilo toliko in tako gosto natlačene, da bi bila gorela vso noč. Še-le, ko je bila mrva razmetana, bila je nevarnost odstranjena in si je vse oddahnilo. Potem pa je bilo lahko delo. Kar je bilo še gorečega ostrejša, so plezalci hitro razbili in pometali na tla, kjer se je kmalu in lahko pogasilo. Ob 1. uri je bil ogenj popolnoma udušen. Kozolec ni bil zavarovan, hiša pa za 300 gl. Od te je pogorela streha in kar je bilo pod njo, mrva, koruza itd., kar pa ni bilo zavarovano. Čudno se Vam bo morda zdelo, g. urednik, da se take unetljive reči vkljub vsem predpisom, ki kaj takega najstrožje prepovedujejo, pri nas shranjujejo pod streho. Ali še bolj čudno pa se Vam bo menda videlo to, če Vam povem, da v tleh hišah navadno še dimnika nimajo izpeljanega in da je tako v celi vrsti hišic in koč uprav na trgu! Pa je že tako v našem ljubem Žužemberku: za take malenkosti se nihče ne briga. Pač bi boljše storil neki gospod, ki ima pri občinskih sejah vselej glavno in skoro bi rekel izključno besedo, ko bi kdaj svoj glas pouzdignil proti takim, varnostnim naredbam naravnost nasprotujočim nedostatkom, ki utegnejo jedenkrat postati pogubni za ves trg, nego da bi ven in ven jahal „policijsko uro“, ki pa ima menda veljavo le za one kraje, v katerih se zbira „liberalna“ družba.

Pa preidimo k glavnemu namenu našega dopisa. Tržani Žužemberki! Včerajšnji večer nas je uveril in na pogorišču bil je čuti le jeden glas, da je že skrajni čas, da si Žužemberki trg omisli novo brizgalnico. V jedni uri bi bili gasilci gotovo udušili ogenj in predno je veter nastal, bi bila že vsa nevarnost odstranjena, ko bi bila pri Krki stala nova brizgalnica. Vsakdo se je lahko prepričal, da požarna bramba brez poštenega orodja dobro organizirana biti ne more. Vsakdo pa tudi ve, da našemu trgu more koristiti le močno, dobro organizirano gasilno društvo in na vas je sedaj, Žužemberčanje, da našemu mlademu društvu omogočite tako, da bode kos svoji nalogi, ne pa, da je z indiferentizmom ali celo javnim ali skritim nasprotstvom udušite. In to nasprotstvo pojavilo se je baš pri zadnjem požaru, ko so domači fantje kar v celih gručah stali okrog ognja, roke navskriž držali, ter, podpihani od nekaterih izvržkov, ki so bili izbaceni iz gasilnega društva, smijali se in norce brilli iz vrlo delujočih gasilcev in jih je slavna žandarmerija s silo morala poditi k delu, ko gasilci že čisto utrujeni neso mogli več brizgalnice goniti. Tako bi pač ne smelo biti! Za tako prepotrebno društvo bi moralo biti vse uneto in vsak bi je moral podpirati dejanjski ali gmotno. Pred vsem bi pa bilo potrebno, da bi se preskrbelo z dobrim orodjem, v prvi vrsti z novo brizgalnico. In to je vaša naloga, vaša dolžnost, posestniki Žužemberki. Od občine, to je vsakemu znano, nam ni pričakovati beliča podpore, trg tudi ne bode mogel dajati, ker bode imel obilo stroškov z zidanjem sodišča, na zunanje podpore se nam ni zanašati, od tujcev v nas naseljenih, ki so „danes tukaj, jutri tam“, tudi ne moremo zahtevati vednih žrtev jedino le v našo korist. Na vas je torej se-

daj, da skrbite za svojo varnost. Vsakdo naj da po svoji moči in sčasoma se bode nabrala potrebna svota. Saj se dobi brizgalnica na letne obroke, le prvič je treba plačati tretjino kupne cene. Prvičkrat torej je pač treba seči malo globočje v žep, pa saj to je denar, naložen v vašo korist in kar se bode nakupilo zanj, ostane vaša last za zmirom. Po drugod v take svrhe podpisujejo stotake in petdesetake, pri nas pa — the rest is silence! Zdaj pokažite sotržani, da umete ceniti vrednost gasilnega društva, skrbite za to, da se ojači in napreduje, pristopajte mu v obilnem številu kot izvršujoči in podporni udje. Ako pa ga ne mislite postaviti na tako stališče, da bode lahko izvrševalo svoj trudapolen poklic, potem je boljše, da se danes razpusti, nego jutri, ker potlej le životari in svoji težki nalogi zadostovati ne more.

Domače stvari.

— (Gospodu deželnemu glavarju) došel je telegram od g. dr. Poznika, župana Nove-meškega, v katerem se prav toplo zahvaljuje visokemu deželnemu zboru, osobito pa poslancem, ki so za deželno poročilo na korist dolenske železnice govorili oziroma glasovali in s tem pokazali svojo naklonjenost do dolenske strani.

— (Slavnost v spomin Andreju Einspielerju v Celovci) vršila se je prav sijajno, kakor je že na kratko poročal včerajšnji naš telegram. Da ni baš v noči pred slavnostnim dnevom zapadel visok sneg ter tako onemogočil mnogim koroškim domoljubom udeležbe, ni misliti, kam bi se bila dejala vsa množica došlih čestilcev očeta koroških Slovencev, kajti navzlic temu bili sta obe dvorani Sandwirthovega hotela čisto napolnjeni odličnega občinstva, a tudi kmetski stan bil je prav dobro zastopan. Slavnost morala je na vsacega udeleženca narediti globok utisek, a preverila nas je, kar nas je bilo udeležencev s Kranjske, da na Koroškem Slovenstvo še ni izgubljeno, da ima krepko zaslombo, da seme idej, katero je sejnal pokojni Andrej, klije veselo naprej. Kjer vlada tako naudešenje, kakor smo ga videli pri tej slavnosti, tam se morajo prepričati tudi najhujši nasprotniki naši, da to ni umetno narejeno, kakor trdijo oni, temveč, da to prihaja iz srca in gre do srca, da to je naudešenje za sveto domovinsko stvar, čisto kot zlato. Odboru „katoliškega političnega društva za Slovence na Koroškem“, posebno pa neumornemu in vrlemu podpredsedniku g. V. Legatu, ki je toliko truda imel in tako izbornu priredil vse, katerega glavna zasluga je, da se je tako sijajno vršila prelepa ta slavnost, moramo izreči najgorkeje čestitanje in priznanje. Pokazalo se je z elementarno silo, da narod slovenski na Koroškem živi, da napreduje, da tudi mora dočakati srečnejše dni, ako bode uztrajen in ne omaga. V svetem boji ga pa moramo podpirati pri vsakej priliki mi, srečnejši njegovi bratje, a ne samo z besedo, nego tudi z dejanjem. Ker nam je obljubljen obširen popis iz peresa našega Celovškega dopisnika, pričnemo danes z objavo lepega slavnostnega govora, in naj zadoščajo te kratke vrstice, katere sklepamo s klicem: Živeli koroški Slovenci!

— (Pri ljudskem številjenju) dne 31. decembra šteli se bodo tudi prostovoljni gasilci po vsej Avstriji. Vodstvo zveze avstrijskih prostovoljnih društev priredilo je v ta namen posebne tiskovine. Na Kranjskem bode to številjenje nadzorovalo vodstvo „Zveze gasilnih društev kranjskih“. Gasilce po vsej deželi opozarjamo, da store tem povodom svojo rodoljubno dolžnost.

— (Slovensko gledališče). V nedeljo dne 30. novembra predstavljala se bode veseloigra: „Slovenec in Nemeč“. Ta veseloigra igrala se je letos že mnogokrat v češkem narodnem divadlu v Pragi z velikim uspehom, in ker so naše in češke razmere jednake, pričakovati je, da bode ta veseloigra zelo ugajala našemu občinstvu.

— (Razstavljen bode) v prodajalnici g. Kollmana na mestnem trgu od dne 3.—7. decembra kip lurske Matere božje, katerega je zvršil v Vodnikovi delavnici naš kipar Andrej Rovšek za župno cerkev sv. Jakoba ob Savi.

— (Vodmatske tovarne konsorcij) je sedaj likvidacija že končal. Tovarna ne bode več delovala, ker konsorcij neče nič več žrtvovati za nov način izdelovanja sukna in kocev in ker se jez na noben način ne bode mogel vzdržati, ko se začne osuševanje barja, kar je samo še vprašanje časa.

— (Policijska Ljubljanska) prišla in zaprla je včeraj nad 45 raznih postopačev, ki so se potikali po raznih žganjarijah in hlevih. Večine izmed njih bode zaradi pohajkovanja kaznovanih pri okrajnem sodišči, potem pa se po odgonu v rojstvene kraje pošljejo. Drugi bodo kaznovani zaradi različnih pregreškov in prestopkov. Občinstvo bode izvestno z veseljem pozdravljalo ta korak, kajti postopači bili so celo v zasebnih stanovanjih že tako silni in predrzni, da se jih je bilo le teško iznebiti.

— (Politično društvo „Edinost“) v Trstu imelo je v nedeljo dopoldne svoj občni zbor. Došlo je do 300 članov in prijateljev društva, da je bila dvorana v hotelu „Evropa“ vsa polna. Predsednik g. poslanec Nabergoj otvoril je sejo in obširno govoril o bodočej užitninski črti. V tem oziru je neki mestni zastopnik zakrivil, da se je stvar za okoličane neugodno zasukala. Da se to zopet uravna, sklene zbor, da se predloži posebna peticija državnemu zboru. V odsek za sestavo te peticije so izvoljeni gg.: J. Nabergoj, M. Mandić, M. Cotić, dr. Sancin, Ivan Martelanc, Sancin-Drejač in Anton Trobec. — Dalje se je sklenilo, da pojde posebna deputacija okoličanskih posestnikov na Dunaj, prosit presvetlega cesarja, da usliši njih osnovane prošnje gledé užitninske črte. Poslanec M. Mandić govoril je o bodočem ljudskem številjenju in poudarjal, kako zvito nastavljen je past „občevalni jezik“. Nihče naj se ne dá slepiti in vsakdo naj pomisli, da vlada ne gleda na to, koliko nas je v resnici, temveč le na to, koliko nas je zapisanih. Zato naj vsak stori svojo dolžnost, vsi pa naj strogo kontrolirajo postopanje magistratovih organov. Ko je predsednik g. Nabergoj prav dobro ožigosal nesramno taktiko lahonskih listov njemu nasproti, priredili so mu navzočniki prav srčno ovacijo, katera je najboljši dokaz, da ima Nabergoj okolico za seboj. S trikratnimi živoklici na cesarja zaključil se je zbor.

— (V Buzetu) vršé se te dni občinske volitve. Italijani se v tretjem in drugem razredu niti ganili neso. Voljeni so torej jednoglasno sami hrvatski kandidati.

— (V Rovinji) bila je v sredo končana končna obravnava proti Rigu, deželnemu blagajniku istrskemu in proti njegovi soprogi. Zagovornik je poudarjal, da je le slabo in nemarno skontrovanje zapeljalo zatočenca, da torej ni zakrivil uradnega poneverjenja. Porotniki so soglasno potrdili krivdo in Rigo bil je obsojen na sedem let, njegova soproga na dve leti teške ječe in v povrnitev škode.

— (V Trstu) umrl je dne 20. t. m. slavni ruski slikar Fedor Iljič Bajkov v 67. letu dōbe svoje. Bajkov bil je rodом iz Peterburga ter bival zdržema 17 let v Trstu. Pogreba udeležili so se umetniški krogi in lepo število Tržaških Slovanov.

— (Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Gosp. Iv. Košar, župnik pri sv. Florijanu v Doliči, je dobil župnijo sv. Jakoba v Galiciji, g. Val. Tamše, župnik na Kebli, župnijo M. Device na Prihovi in g. Gregor Presečnik, kaplan v Braslovčah, župnijo sv. Urha v Podgorji. Gosp. Jurij Bezenšek, župnik v Čadramu, oskrbuje pa župnijo na Kebli in g. Fr. Pečnik, provisor na Prihovi, pride za kaplana v Braslovče. Kaplanija na Prihovi ostane začasno prazna.

— („Popotnik.“) Časopisi za učitelje in prijatelji šole. Glasilo „Zaveze slov. učiteljskih društev v Ljubljani“ ima v 22. šte. nastopno vsebino: Temperament gledé na vzgojo otrok. — Prirodopisni pouk v jednorazrednicah. — Iz deželnih zborov. — Slovastvo. — Družbe sv. Cirila in Metoda redna V. velika skupščina v Ljubljani. — Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev. — Pisma iz Gradca. — Društveni vestnik. — Dopisi in druge vesti. — Raznoternosti. — Natečaji.

— (Žaloigra na kmetih) Na Visokem pri Kranji možila se je pred kratkim Kobiljekarjeva Ivana. Ženin je je moral biti zelo vesel, ker plačal je vaškim fantom nič manj, kakor 100 litrov „likofa“. V gostilni se je veselilo tega „likofa“ 11 fantov, trudili so se z vinom pošteno in ga izpili 60 litrov. Ob polnočni uri zdelo se je fantoma Tinetu G. in Janezu P. potrebno iti na zrak in šla sta pogledat, ali pri Kovačevih še plešejo. Na potu bila sta na mah uapačena od dveh tujih fantov, ki sta na boj prežala s koli. Na tla pobit bil je prvi Janez P. in da bi se rešil, splazil se je do strmega brega Kokre in se proti vodi valil. Za tem udarjen je bil Tine G. po glavi in po roki, da se bi ubrnil, prime za svoj tolminski nož in sune z njim

napadnika nesrečno v trebuh. Krvava in hudo poškodovana fant Tine G. in Janez P. vrnila sta se potem oba v gostilno, kjer se je pozneje ves fantovski roj ulegel spat po tleh in klopeh. Drugo jutro izvedelo se je, da je bil napadovalec neki Stružnik, kateri je pri tej priliki dobil od Tineta G. smrtno rano s tolminskim nožem. Stružnik bil je jako hud v bojih. Dvakrat je bil že zaprt zaradi teško poškodbe, petkrat zaradi pretepev. Navzlic temu prenašal je svojo žalostno osodo čudno udan in sodnijski komisiji, ki ga je prišla zaslišati, je svojo voljo sporočil sledeče: jaz za bolečine nič ne terjam, Tinetu, če bodem tudi umrl, vse odpustim, nesem nič jezen nanj, saj sva se komaj poznala. Kmalu potem je Stružnik umrl. Tine G. pa se je imel danes zagovarjati zaradi prestopitve silobrana pred tukajšnjim deželnim sodiščem, katero ga je obsodilo na osem mesecev zapora. Da žalostni ta dogodilja ni ostal brez tragičnega humora, zato skrbel je župan dotičnega kraja, spisal je namreč obtožencu spričevalo, da je „kakor pravimo jedna pokrita rihta“!

— (Na Dobravi pri Ljubljani) bili so pri občinskih volitvah voljeni: Miha Novak, posestnik v Razorih, županom, J. Fr. Seunig, graščak na Bokalcih, Josip Zorec na Dobravi, Anton Rotar v Šmartinu in Fran Črne v Kozarjih, svetovalci.

— (Na smrt obsojen) bil je včeraj v Trstu Andrej Job, ki je dne 6. avgusta služkinja Marijo Koman umoril in potem iz stanovanja žandarmijskega polkovnika Bona uropal železno kaseto, v kateri je bilo za 33.000 gold. vrednostnih papirjev. Obsojen je na smrt na vislicah.

— (Poskušen samomor). Anton Kaiser, južne železnice uradnik v Trstu, rodom z Zidanegamosta, skočil je včeraj v Trstu v morje. Mornarji s parobroda „Cervignano“ izvlekli so ga iz vode, policaji odpeljali so ga potem v bolnico. Neozdravljiva bolezen bila je nekda povod poskušnemu samomoru.

— (Razpisana) je sv. Ožbalta župnija v moravski dekaniji. Prošnje do 12. decembra.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 27. novembra. Zopet se govori, da bode sedaj odsotni ruski poslanik Persiani premeščen v Bukurešt.

Belgrad 27. novembra. V skupščini pričela je včeraj generalna debata o adresi. Opozicija napadala jako srdito vlado in vso njeno politiko.

Peterburg 27. novembra. Pri pogrebu holandskega kralja Viljema bode carja zastopal njegov brat, veliki knez Aleksej, ki je že včeraj odpotoval v Haag.

Tešin 27. novembra. Danes zjutraj trčil iz Bjelskega došli osebni vlak severne železnice s tovornim vlakom. Od sprevodnega osebja trije lahko ranjeni, dva voza poškodovana. Izmej potovalcev nihče poškodovan.

Pariz 27. novembra. Po Pelletanovem izveštvju o Francoske finančnem položaju iznaša francoski državni dolg 30.301 milijon nominalne glavnice ali efektivno 22.824 milijonov. Nominalno obrestovanje je po 3.48%, v resnici pa 4.62%. Poročevalec je konstatoval,

da je to največji dolg na svetu. On misli, da je kredit Francoske dovolj trden, da se za njegove vrednostne papirje računi le po 3%, priznava pa, da redukcija ni možna zaradi pogojev, pod katerimi so se posojila sklenila.

Požun 28. novembra. Zjutraj ob 2³/₄ uri dva močna navpična sunka z podzemeljskim bobnenjem.

Rim 28. novembra. Nasproti poročilu liberalnega ogerskega lista, da se je vlada odločila v uprašnji glede mešanih zakonov navzlic soglasnemu postopanju katolikov iti do skrajne meje, izjavlja „Moniteur de Rome“: Ako je vlada sklenila pričeti kulturni boj, bode odgovornost le njo zadela.

Razne vesti.

* (Trdnjavski načrti ukradeni.) Pri Krakovski generalni direkciji ukradeni so važni trdnjavski načrti. Vojaško oblastvo je v zvezi s policijo začelo strogo preiskavo. Nadejajo se, da bodo dobili storilce.

* (Strajk na Tirolskem.) Stavci na Tirolskem in Predarlaskem začne strajk dne 8. decembra.

* (Zaprli so) v Monakovem Berolinskega kupca, ki je napravil konkurz in pri tem mnogo ljudij osleparil in poleg tega še ponaredil za 100.000 mark menic.

* (Umor v železniškem kupeji.) Dne 21. t. m. sta na progi iz Varšave v Thorn v železniškem kupeji I. razreda bila umorjena in oropana dva sladorna agenta, ki sta imela kacic 55.000 rubljev denarja pri sebi. Morilca, dva fino oblečena gospoda, ki sta se vozila v istem vagonu, sta pa ušla. Ruska in pruska policija iščeta sedaj morilcev.

* (Hiša se je podrla.) V Novem Yorku podrla se je štirinadstropna hiša tvrdke Wells & Comp.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske m revmatične bolezni in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim Francoskim žganjem. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (55-15)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Blagorodni gospod Henrik Schollmayer, knežji Schönburg-Waldenburški nadgozdar na Mašunu, blagovolil je podariti tukajšnji šoli prekrasni zbirki žužkov in tri zvezke rastlinskih zbirk; na tem se mu javnim potom najsrčnejše zahvaljuje.

Krajni šolski svet v Knežaku
v 26. dan novembra 1890.
(871) Prvosednik: **Ljudevit Jenko.**

Umrli so v Ljubljani:

25. novembra: Marija Kerstein, sedlarjeva vdova, 71 let, Krojaške ulice št. 8, za belo gobo.
26. novembra: Marija Berlan, kuharica, 92 let, Soteska št. 6, za oslabljenjem. — Marija Maršner, paznikova hči, 2¹/₂ meseca, Dunajska cesta delavske hiše, za katarom v črevih in želodci.

Tuji:

27. novembra.

Pri **Malič**: Pl. Thomann iz Kočevja. — Clarenbach, Goldschmied, Fischer, Vary z Dunaja. — Deutsch iz Grada. — Cora iz Trata. — Meidich iz Karlovca. — Zadonsay z Angoškega.

Pri **Slonu**: Artner, Wahutka, Hawa, Kulka, Goldhamer, Bartha, Breth z Dunaja. — Hudovernik iz Kranjskegore. — Globočnik iz Škofjeloke. — Janka iz Prage. — Feldman iz Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Schleime iz Ljubljane.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Močina v mm.
27. nov.	7. zjutraj	731.6 mm.	—4.6° C	sl. vzh.	obl.	7.50 mm.
	2. popol.	730.6 mm.	—5.8° C	sl. svz.	snež.	
	9. zvečer	732.5 mm.	—6.8° C	sl. svz.	obl.	snega.

Srednja temperatura 5.7°, za 8.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 28. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.45	88.60
Srebrna renta	88.45	88.65
Zlata renta	107.70	107.90
5% marena renta	101.50	101.60
Akcije narodne banke	980.—	980.—
Kreditne akcije	298.90	298.50
London	115.15	115.10
Srebro	—	—
Napol.	9.10	9.11
C. kr. cekini	5.46	5.46
Nemške marke	56.50	56.50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182
Ogerska zlata renta 4%	101	70
Ogerska papirna renta 5%	99	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	114	25
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	161
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	217	50

RESTAVRACIJA „EVROPA“.

V soboto dne 29. novembra 1890 zvečer začne se točiti

Plznsko zimsko pivo

iz meščanske pivovarne.

Z velespoštovanjem se priporoča

(877) **M. Zierer.**

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vrtnih, želodčnih, mehurnih in obilnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481-24)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodcev otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**; prodajajo ga nadalje: **M. Kastner** in **J. Klauer**; v Kranji: **F. Dollenz**; v Logatci: **J. Tolazzi**.

RAZGLAS.

S tem se **otvori XV. kralj. ogerska**

DRŽAVNA DOBRODEJNA LOTERIJA

katero čisti donesek

se vsled najvišjega sklepa Njega ces. in kralj. apostolskega Velečastva z dne 12. aprila 1890 tako razdeli,

da dobé po jedno desetino čistega dobička, ki je pričakovati, društvo „Belega križa“, Budimpeštansko društvo za otroške počitniške kolonije, „Marije Doroteje društvo“, dobrodelno žensko društvo v Nagy-Bánya, obrtni muzej v szellski deželi, deželna sirotišnica občinskih in okrožnih notarjev, Miskolška sirotišnica ženskega društva v borsodskem komitatu, zaklad, ki se osnuje za uboge uradniške udove in sirote, penzijski zavod ogerskih časnikarjev in nazadnje deželna gluho-nemnica v Zagrebu.

Dobitkov je odločenih 6767

in znašajo po naslednjem igralnem načrtu 160.000 goldinarjev, in sicer:

1 glavni dobiček	60.000 gld.	
1 dob. à 10.000 gld.	10.000	
5 „ à 1000 „	5000	
10 „ à 500 „	5000	
50 „ à 100 „	5000	
200 dob. à 50 gld.	10.000 gld.	
6500 „ à 10 „	65.000 „	

Žrebanje bode nepreklicljivo dne 16. decembra 1890.

Srečka velja 2 gld. avstr. velj.

Srečke dobivajo se: Pri loterijski direkciji v Budimpešti (Pešta, Glavni carinski urad, polnadstropje), — pri vseh loterijskih, solnih in davčnih uradih, — skoro pri vseh poštah, pri „Mercurji“ na Dunaji in pri organih, nastavljenih v vseh mestih in večinah selih za prodajo srečk.

V Budimpešti, dne 1. oktobra 1890.

(798-4) **Kralj. ogerska loterijska direkcija.**

Naznanilo prodaje.

V **A. Petschnig-ovo konkurzno maso v Kranji** spadajoča

zaloga manufakturnega blaga

sodno cenjena na **12.763 gld. 57 kr.**, prodaja se en bloc.

Kupne ponudbe, kojim priložiti je 10 odstotkov cenitvene vrednosti kot vadijum, doposlati so

do **6. dne decembra t. l.**

podpisanemu opravitelju konkurzne mase, pri kojem se tudi lahko ogleda zaloga blaga.

Odbor upnikov izjavil bode se **incl. do 10. dne decembra t. l.**, če in katero ponudbo vsprejme; zamore pa tudi najvišjo ponudbo brez navajanja uzrokov odbiti.

Kupec je zavezan, zalogo blaga **do 16. dne decembra 1890** proti takojšnjemu plačilu prevzeti.

Konkurzne mase opravitelj:

Dr. Valentin Štampihar,
odvetnik v Kranji.

(875-1)